

Nro 11.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Februariusnak 7 dik napján 1794.
esztendőben.*

Szövetséges Belggium.

Ez a' mind természeti fekvésére, mind lakó-
saira, mind gazdagságára, mind hadi ere-
jére, mind más Európai nemzetekkel való égyyes-
ségére nézve igen nevezetes Közönséges Társa-
ság, eleitől fogva különös figurát jádzott Euró-
pának teátromán, főképp pedig most, a' midőn
ennek leg inkább kelletik a' Fr. szabadságnak és
égyenlőségnek ragadó mételyetől félni, erősebben
's önzve vetett vállakkal munkálódik Európa kö-
zönséges hasznának és tsendességének elzközlésé-
ben. Múlt hólnapnak 18 dik napján, a' midőn a'

helytartó Fejedelem a' jövő táborozásra meg kívántató költséget a' Hollándiai Karoknak és Rendeknek eleikbe adta volna, eggy tagja ezen Kormányiszékeknek eggy olly gyökeres, értelmes, és válogatott ki fejezésekkel kérkedő beszédet tartott, mellyből mind Európának jelenvaló állapotja, mind kiváltképen a' Frantzia nemzetnek előbbi és mostani mivolta ki tündöklik, 's méltó, hogy minden világi történeteknek esmérésében gyönyörködők illendő figyelmetességgel meg olvassak:

„ Azt kívánták *úgymond*, a' Hollándia Karok és Rendek, sőt avval hizekedtenek önnön magoknak, hogy a' múlt nyári véres táborozás, sok rettentő történetek után, a' mostani költségnek feladásával, sokkal jobb, és a' jövő idöre nézve meg nyugtatóbb hirrel kedveskedhetnek Európának politica állapotjáról. Soha sem vólt ez rendkívül valóbb, és méltóbb a' figyelmetességre, mint most. Ennekelötte 200 esztendőkkel is nagy zürzavarban vóltak Frantzia Országának dolgai, és akkor is belső háborúval küzködött a' nemzet. Arra való nézve arra határozták meg magokat a' Köz. Társaságnak Rendjei az 1594 dik esztendőbeli *Petitióban* (l.), hogy a' pártos Frantziáknak eszerekre való hoztattatásokra, és a' Spanyolok ellen inditatott hadakozásnak folytatására, 100 ezer font livrával segéllyék a' Frantzia királyt. Ellenben Frantzia Országának jelenvaló állapotja sokkal gonoszabb, és a' következésekre nézve előre el nem láthatóképen veszedelmesebb; sőt ezen nagy zürzavarnak okai is mostan mind gyó.

(l.) Petitiónak *hivattatik* Hollándiában azon közönséges költségeknek feljegyeztetése, a' mellyre a' Köz. Társaságnak eggy esztendőben szüksége vagyon, a' melly a' Statusnak közönséges Tármeistere által szokott fel tétet-

„ gyithatatlanabbak, mind másokra ragadóbbak,
 „ mint vóltak ennekelötte 200 esztendővel. Igaz
 „ ugyan, hogy a' nemzettségeknak nagy tengere
 „ minden részeiben e' világnak szüntelenül hol
 „ kissebb, hol nagyobb forgó szelek által há-
 „ nyattatott, 's ritkán lehetet azt imide amoda ra-
 „ gadtatott, avagy el süllyesztetett maradványok
 „ nélkül szemlélni. Kiváltképen Európa ritkán
 „ mutatott még tsendes, hanem mindenkor nyúg-
 „ hatatlankodtató és rettentő történeteket; de
 „ még is véghetetlenül különbözik ennek jelen-
 „ való állapotja okaira nézve, az előbbenitől,
 „ és már is olytán következéseket mutogat,
 „ mellyek végtére is egészen fel fordittyák ezt
 „ e' világnak részét. Valamint ennekelötte, úgy
 „ mostan is Frantzia Ország hintette ki Európá-
 „ ban a' nyúghatatlanságnak magvát. Mineku-
 „ tána Európának erköltsi valósága a' tudomá-
 „ nyoknak helyre állítására által meg jobbitatott
 „ az óltatól mindenkor igen különös és fontos
 „ figurát jádzottanak Frantzia Orzágnak uralko-
 „ dói a' több Európai hatalmasságok közt. —
 „ *Normandiának és Provinciának*, a' 15-dik szá-
 „ zadban reájok maradott öröksége által, bámú-
 „ lásra méltóképen nevedett a' Fr. királyoknak
 „ hatalmok — mint az istenek úgy imádtattak
 „ jobbágyaik által, 's szükségesképen kéntelenek
 „ vóltak Országoknak fekvésében, annak termé-
 „ seiben, a' lakosoknak virgontzságokban, elmés-
 „ ségekben, és királyokhoz való hajlandóságok-
 „ ban mindazoknak végbe vitelére kútfejeket ta-

L 2

tetni. Ettől a' közönséges költségtől külön-
 bözik az a' költség, a' mellyet a' Tartomá-
 nyok magánosan szoktak a' magok szükségeik-
 re fordítani.

„ lálni, a' mellyekre más fejedelmek tellyesség-
 „ ki nem terjeszkedhettek. Hogyha böltsesség és
 „ virtus által igazgattatna, és tulajdon háznai-
 „ val élni tudna Frantzia Ország, a' leg gazda-
 „ gabb, leg szerentsésebb, 's leg hatalmasabb
 „ birodalom lehetne Európában, és minden szom-
 „ szédjai által szerettegne és tiszteltetne. De min-
 „ denkor ellenkezőképen folyt ottan a' dolog;
 „ mindenkor ő vólt a' nyúghatatlanságnak, és
 „ perpatvarnak első kút-feje, melly mindenkor
 „ sok vér ontásban, 's rettentő költségben ke-
 „ rült. Frantzia Ország eleitől fogva tüköre vólt
 „ Európának, 's a' mit ő mivelt, azt mások is
 „ követték. Száz elztendőtől fogva nem égy-
 „ szer érzette azt Hollándia, és a' Frantziák és
 „ Austriai Ház 's ennek frigyesei közt támadott
 „ háborúk okozták, a' zsóldoban álló hadi és ha-
 „ jó seregeknek, és az azoknak tartatásokra ki-
 „ vántatott költsönözött pénznek, 's terhes ados-
 „ ságoknak szaporodását, mellyek végtére is any-
 „ nyira fognak nevedezni, hogy kéntelenek lesz-
 „ nek tulajdon terhek alatt öszve omlani. — —
 „ Nemisak 14-dik, és 15-dik *Lajos* Frantzia ki-
 „ rályok által viseltetett hadakozások kerültek
 „ sok vér ontásban és költségben; hanem még a'
 „ másként igen jó szivű 's kégyes XVI *Lajos* ki-
 „ rály ministereinek tekervényes mesterségek és
 „ cabaláik is felettébb nagy ártalmára vóltak Eu-
 „ rópának, a' kik, hogy annyival inkább meg-
 „ alázhassák Angliát, minket pedig meg erőtele-
 „ nithessenek, zenebonát, békételeenséget, és rész-
 „ re való hajlást inditottanak köztünk, 's annyi-
 „ ra meg vakították nemzetünknek egygy nevezé-
 „ tes részét, a' szabadságnak üres pókhálója ál-
 „ tal, hogy sokan egészlen le akarták a' jó ren-
 „ det rontani, mellynek következései még most
 „ is fent maradnak. Azóltától fogva belső tsen-
 „ dességünk és égyességünk meg háborítatott,
 „ financiánk meg erőlenitetett, és olly homályos
 „ békételeenségnek érzése maradott szivünkben, a'
 „ melly a' Fr. Országban uralkodó rész ingerlésé-

„ re, a' közülünk ki költözött számos hazánkfiái
 „ által, alattomban szüntelen élelztetik. Mind
 „ ezeket, és ezt a' gonosz háborút is a' Frantzia
 „ nemzetnek köszönhetjük. A' közönséges tsen-
 „ dességnek vissza szerezteése egygy olly időnek
 „ pontya, mellyet, mind a' helytartó fejedelem,
 „ mind mi, buzgóan kívánunk; de a' mellynek
 „ még ekkorig leg kissebb sugára sem fénylik
 „ Európának politicus horizonnyán, avagy öved-
 „ zetén. „

Hadi Történetek és Környülműlások.

A' *Nizzai* Grófságnak anya-városából *Niz-
 zából* illyetén hir érkeze hozzánk mostanában.
 Itten minden mozdulásban vagyon, hasonló ez
 a' város egygy szüntelen tartó népes vásárhoz. —
Toulonnak vissza vétettetésétől fogva, tele va-
 gyon az ide való kikötő hely hajókkal, a' ten-
 ger bé vagyon fedve vitorlakkal — múlt héten
 10 ezer mérő gabona jöve ide két *Génuai* gályá-
 nak védelme alatt, mellynek égyike a' tengeri
 szelek miatt a' *Monakoi*; a' másik pedig az ide
 való kikötő helybe szállott bé. Ezen tengeri szél-
 vész által két gabonával meg terheltetett hajók
 süllyesztettek el *St. Rémo*hoz nem messze. *Tu-
 lónnak* vissza vettetésé nagyon fel emelte itten a'
 ki költözött lakosok birtokaiknak árrát. A' *Tou-
 lon* alatt lévő ártilleriának fele ide várattatik,
 másik fele pedig a' *Pyrenaeusi* hegyek alatt tá-
 borozó Fr. seregekhez küldetett — 10 ezer em-
 berre való kvártélynak készittetésé parantsolta-
 tott, az itten fekvő Frantzia seregek mind köze-
 lebb közelebb mennek a' *Pedemontziumi* hegyek-
 hez s. a. t.

Valamint a' *Rajna* mellett, úgy *Flandriában*
 is szüntelen való mozdulásban vagynak a' kaka-
 sok, és hol itt, hol amott, próbálnak szerentsét;

de ottan még eddig mindenkor torkokra forrott vakmerő bátorságok. Jan. 12 dik napján 250 főből álló lovasság ment ki *Cambray* a' körül belől fekvő falukban lejendő furazsirozásra, melyet észre vévén *Ferdinánd* fő hertzeg huzár regementéből való fő Strázsamester *Stephans*, három tzúg huzárral *Avesne le Sec* eleibe vágta-tott, és öszve kaptsolván magát a' *Faulzairban* fekvő escadronnal, utánnok eredt, közikbe vágott, 1 hadnagyot közülök le tsapott, a' többit pedig vissza üzte. — Jan. 15-dikén egy al tizt, 's 10 köz ember kemény lövőink közül, néhány *Bouchainból* fáért ki ment szekerekre bukkánván, kettőt közülök el tsiptek. Azomban a' lesbe helyezettett 30 főből álló Fr. gyalogság előmenvén, sebes lövőinket körül kerítették, a' kiktől nemtsak meg nem rettentek bátor szivű vitézeink, hanem ennekfelette a' nállok lévő lántsákkal hatot közülök a' más világra küldöttek, 's magokat ki mentették a' többinek körmeik közül. Az el nyomattatott Fr. gyalogságnak segítségekre menvén egy tsupport lovasság, elő topant a' külső vigyázaton állott *Ferdinánd* huzár regementéből való kapitány *Szabó* vitéz huzárjaival, és minekutánna egynéhányat le tsapott volna közülök, a' többit egészlen a' *Bouchaini* erősségnek ágyúi alá nyomta vissza. — Ugyan azon napon reggeli 8 órakor mintegy 3000 főből állott Fr. gyalogság, és 300 lovasság ké colonnéban *Givetből* ki menvén, *Cense de Vaut* mellett lévő régi sántzban vigyázaton állott vitézeinket el akarták nyomni. Fülébe menvén ennek hire *B. Riese* Generál Májornak, 5 tzúg *Bercsini* huzárokkal, és egy oiztály gyalogsággal eleikbe küldötte *Görgey* Obestert, a' ki is hosszas vellek való tsatázása után szerentséssen vissza nyomta őket, öt embert, 's két lovat ölvén meg közülök. A' *Bercsini* huzárjai közül 4 ember kapott sebet, azt is pedig szenvedhetőt. (Ez a' *Bercsini*, e' folyó századnak elein Frantzia Országba ki ment *Bercséninek* a' fia, kinek már egy

hufzár regementye vólt ottan, a' melly *Dümurier* el pártolása után hozzánk által jött). — Jan. 17-dikén 900 gyalog, és 100 lovas Frantziáság *Waterlooból* ki menvén, *Chateau d' Aelbekke* mellett vigyázaton állott kevés vitézeinket meg támadták, 's vissza is nyomták. A' sok lúd a' farkast is le húzza. — Azomban mind előbb előbb akarván magokat fúrni, a' közelebb lévő vigyázatokon állott *Laudon* és *Leloup* szabad seregbeli vitézeink elől, hátúl, 's óldalaslág meg támadták az ellenséget, 's egész *Waterlooig* vissza üzték őket, két eleséges szekeret el is vettének tőlök. — A' tábornak jobb szárnyán lévő vigyázatokon állott két escadron *Ferdinánd* fő hertzeg hufzárjainak kórmányozói *Bégányi*, és *Madack* kapitányok, Jan. 19-dikén, más vesbeli vigyázatok által fel váltatván *Azinkourt*, és *Aubrehtcourt* közt egynéhány tsuport Frantziára bukkantanak, 's azokat széllyel is kergették. Ezeknek üzésekben foglalatoskodott hufzárjaink ismét 12 száz Frantzia lovasokra akadtak *Arleaux* vidékén (az *Artésiai* Grófságban *Dovaytól* 2 mélyfoldnire), kikre rajtok hajtván a' nevezett két vitéz kapitányaink, minekutánna több hufzárók is segítségekre érkeztenek vóna, olly vitézi módon viselték magokat, hogy a' nálloknál sokkal számosabb ellenséget el nyomván, 30 at a' földre teritettek közüök, 's egész *Fechainig* vissza üzték őket. A' nevezett vitéz hufzárók közzül eggy káplár, 's 3 köz ember maradt a' tsata piatzon.

Lüttich 23-dik Jan. — Máí napon 4 ezer Hollandusok marsiroztanak ki városunkból, 's égyenesen *Namurba* vették úttyokat. Úgy halatik, hogy számos patrióta seregek gyüllönek *Philippeville* és *Givet* vidékein öfzve, és minden úron módon a' *Lüttichi* püspökségbe akarnak bérontani. Mellyhez képest itten is fegyverbe öltöztetnek a' parasztok, hazájoknak védelmezése végett. — Jan 21-dikén 10 ezer kakasok tsaptnak bé napnyúgoti Flandriába, hanem bé is fi

zettek nekik az Austriai seregek, 600 ember rész szerént meg ölettetett, rész szerént el fogattatott közülök. — Még is mindazáltal gyakorta való próbákat tesznek, még pedig nem egy 's két százán, hanem 6, 7, 8, sőt 10 ezeren eggyizersmind, azzal hízeltkedvén magoknak, hogy a' mit vitézségek által el nem érhetnek, számok által végbe vihetik; hanem gyakorta való tapasztalásokból kéntelenek voltak meg tanulni, hogy nem mindenkor a' nagy erőtől, hanem a' bölts rendelésektől, és a' vitézeknek bátor szivektől függ a' győzödelem.

A' Rajna mellyékről Jan. 26-dikán. Bizonyosnak lenni mondatik, hogy egy Frantzia colonné a' két *Hidi* hertzezségbe menvén, harmadszor is kemény sattsolás alá vetette annak anya városát *Két-hidat*, és mivel 15 ezer livránál többet öszve nem szerezhettek a' szerentsétlen lakosok, 13 nevezetesebb embert vittenek el magokkal kezesül. Kétség kívül nem fognak oda többé vissza menni, nintsen is miért, mivel a' mit tsak találtak, aranyat, ezüstöt, rezet, vasat, gabonát, szénát, és ágybelit, mind fel prédálták, leg kissebbet sem hagytak a' szegény lakosoknak, köntöseiket is le vonták róllok, úgy hogy már most nem lévén egyebek puszta hajlékaiknál, kéntelenek másuva menni, 's kóldúlással táplálni magokat, és hozzájok tartozóikat. Tíz ezer familiánál több jutott kólduló táskára a' Frantziának minden emberi érzékenységet felül haladó kégyetlenségek miatt. Ez a' Colonné *Blieskastellig* vontta magát vizsgálva, egy másik *Pirmasensben* telepedett meg, holott erős sántzokat hány fel, a' melly annak a' jele, hogy a' jövő táborozásban óltalmazóképen fogják magokat a' Frantziák tartani, és *Germersheimtől* fogva, *Landaun, Anveileren, Schweigenen, Saarbrücken* és *Saarlouisson* által *Thionvilleig* cordont fognak vonni.

Hanauból 27-dik Jan. A' jelen való veszedelmes háború különös, és gyakorta meg fejthetetlen történetekkel vagyon ölzve szöve fonva. Ezek közzé tartozik a' Frantziáknak mostani magok vissza vonások is. Az is igen különös történet, hogy ők magok vetettek a' *Vormatziai* püspöki palotába tüzet, és a' midön el borittatott volna a' láng által, ugyan önnön magok óltották azt leg inkább, sőt másokat is serkengették annak óltására. Mind e', mind ama tselekedetek alatt bizonyossan fortély fekszik.

Az is igen különös és rendkívül való történet, hogy múlt hólnapnak 25-dik napján *Trierben* egy fogoly Frantzia Feldvébel (igy neveztetik a' gyalogságnál a' Strázsamester) egy friss és egészséges fiat szült e' világra. Igy vagyon a' dolog, midön jutalom adatik a' gyermek szülő anyáknak, a' *Feldvébelek* is szeretik a' pénzt, 's azért adják magokat a' gyermek szülésre. Éppen nem újság ez a' Frantziáknál. A' mint emlékezem, ennekelötte mintegy 15 esztendővel olvastam a' *Hamburgi* újságokban, hogy egy Frantzia hajadon nyóltz esztendeig szolgált a' dragonyosok közt, még is ki nem tudattatott a' ne-me. Gyakorta duellált, az az, egy szál kardra ment pajtásaival, 's mindenkor győzött; hanem végtére tsak ugyan szerentsétlenül járt, mivel egy pajtásával való duellumban olly szúrást kapott, melly által 10 hólnap múlván világosságra hozatott. *Montrevilben* Picardiának egy szép városában, három férfi gyermeket szült egy szegény asszony, melly tudtára adattatván a' Párisi N. Gyűlésnek, mindenikert 100 livra jutalom adattatott az anyának, 's égyfzersmind azt végzette, hogy az egész Országban hirdettessen ki ez a' történet, hogy ekképen más asszonyok is kövessék ezen jó példát. Illő is, kiváltképen a' mostani környülállások közt, minekutánna sok ezreket, sőt ha milliomot mondok is, nem hibázok, meg eméltett volna a' fegyver és gvil-

lotiné. — Egész bizodalomban vagynak a' Frantzia nemzetnek mostani Előjárói, hogy ennekutánna még tyúkjaik is patrióta módon gondolkodnak, és napjában nem eggy, hanem három tojást fognak a' Fr. Köz. Társaság számára tojni.
Melly szerentsés respública e' világon

Koburg hertzegnek leg közelebb a' hadi Cancelláriához érkezett tudósítása szerént, múlt hónapnak 12 dik napján a' Treviri V. Fejedelemségben commandirozó Cs. K. Generál F. M. Lájtinánt *Blankenstein*, halván a' Frantziáknak *Mosel* és *Saar* vizei közt történt gyakorta kiütéseket, és tsuportozásokat, 400 gyalogsággal, 200 véghelyi katonákkal, és 230 *Wurmser* regementéből való huszarokkal ellenek küldötte *Melas* Generál Májort, a' ki a' reá bízott seregekkel égyütt a' *Mechernben* tanyázó Frantziákat környül vette. A' huszárok, a' kik első tűzökben a' faluba bé rohantak, és keménnyen lövöldöztettek a' házakban lévő kakasok által, sőt még maga alatt a' Generális alatt is agyon lövetett a' ló, kéntelenek vóltak a' helységből ki menni. — Hanem a' gyalogság, 's nevezetesen a' véghelyi vitézek tsuportosan menvén bé a' faluba, 's tüzet adván az ellenségre, olly nagy zürzavarba hozták őket, hogy nyakra főre ki szaladtak a' helységből, *Fremersbe* akarván magokat venni. Ekkor vitéz huszárjaink sebes vágatva utánnok lódúttak, közikbe vágtak, eggy kapitányt, két fő és két al-hadnagyot 80 köz emberrel égyütt a' földre le teritettek, eggy kapitányt pedig, és 89 embert el fogtak. Részünkről eggy huszár esett el, 's öt sebesitetett meg. Ezek között vólt *Seyber* fő- és *Oláh* all-hadnagy a' *Wurmser* huszár regementéből.

Gróf *Kinszki* Generál F. M. Lájtinántnak tudósítása szerént, múlt hónapnak 10 dik napján 6 vagy 7 száz főből a' Fr. patrióták menvén ki *Bailleulból*, meg t *Lokert* és *Kemmel* mel-

lett állott külső tábori vigyázóinkat. Az elsőb-
 bek félvén a' többiektől való elszakasztatástól,
 a' *Kemmel* mellett állottakhoz vonták magokat
 vissza, holott jó rendbe szedvén magokat, nem-
 tsak meg akadályoztatták az ellenségnek toval-
 ra való menetelét, hanem ennekfelette többen is
 érkezvén segítségekre, szerentséssen vissza üzték
 őket. Ugyan akkor égy más Fr. colonne ment
Poperingen eleibe, 's vissza nyomta ottan lévő vi-
 gyázóinkat. Hanem minekutanna itten is több
 katonak és parasztok mentenek vólna hátra nyo-
 matott vitézeinknek segítségekre, meg támadták
 az ellenséget, 's egészlen a' határ szélig üzték azt.
 Az ellenség közül 3 ember maradt a' tsata piatzon,
 30 sebesített meg, és 7 fogattatott el. — A'
 miénk között két ember holt meg, öt esett sebbe,

Anglia.

A' Szents. Római Pápa egy atyai levelet
 küldött Hyberniába, mellyben arra serkenti a'
 lakosokat, hogy magokat, a' szemfény-vesztő
 szabadság által meg ne engedjék vakitatni, sör-
 tellyes engedelemmel, tisztelettel, és hivséggel vi-
 seitessenek, hazájok, vallások, királyok, és Elő-
 járóik iránt, meg gondolván, hogy egyedül ezen
 kötelességeiknek teljesítése által lehetnek e' vi-
 lágon bődögökká és szerentsésseké.

Béts.

Tegnap délután, egy fetálykor két órára,
 egy mintegy két minutáig tartott föld-indulás
 tapasztaltatott itten, mind a' belső, mind a' kül-
 ső városokban, még pedig érezhetőképen, úgy
 hogy sok házaknál a' képek is le hullottak a' fa-
 lakról.

E' folyó hólnapnak első napján öfzve gyül-
 lött A. Austriai rendeknek által adta ő Felsége

kegyelmes postulátumát, a' jelen való veszedelmes és költséges hadakozásnak folytatására elkerülhetetlenül szükséges költségre nézve, melyet másoktól kelletik ő Felségének költsönözni. Tökéletesen meg lévén arról az Austriai Rendek győzöttetve, hogy ő Felségének nem egyéb vége legyen ezen hadakozásnak folytatásában, hanem Birodalmi bátorságának, a' közönséges tsendességnek, a' jó politiai rendnek, és vallásnak fenn tartása, nemcsak tökéletes meg elégedéssel vették ezen postulátumot, hanem e' mellett arra határozták meg magokat, hogy ezen költsönöztetendő pénzt önnön magok fogják le fizetni, melly jó indulattyokat nagy kegyelmességgel fogatta ő Felsége.

Nemcsak itt, hanem másutt is találtatnak olly jó és hűséges hazafiak, a' kik minden kényszerítés nélkül, egyedül hazájokhoz, 's uralkodó Fejedelmekhez való jó indulattyokból, még most is meg nem szűnnek önkényén való adományaikkal ő Felsége hasznos erőlködéseit előmenetelesíteni. Ezek között való Méltóságos és fő Tisztelendő *Bacsinski András* Munkátsi égyyesült Ó Vallású Püspök ő Excellentiája, a' ki is a' kormánya alatt lévő Tisztelendő papságnak képében 4000 forintokat nyújtott bé ő Felségének. Jó példáját követte, Nagy Méltóságú és fő Tisztelendő *Fengler József* Györi Püspök ő Nagysága is, a' ki 2000 forintot, 's ugyan annyi mérő gabonát ajánlott ő Felségének, még pedig olly maga le kötelezésével, hogyha jövő esztendőben is fogna ezen veszedelmes háború tartani, akkor kettőzetni fogja ezen adományát. Ennek Megyében lakó papság is 3103 forintokkal kedveskedett Felséges Urunknak. Továbbá eggy ki nem nevezetett Magyar hazafi 1500 forintal.

Magyar Ország.

Kedves jó Barátom!

A' midőn bizonyos dolgom végett *Pestre* magamnak utat vettem volna, a' *N. Kis-Kúnságon*

utazásom kérésztül esvén, e' folyó Víz-öntő havának 11-dik napján éjtszakai hálásra Kis-Kún *Majsa* várossában érkeztem, az hol is egy betsületes háznál meg szálván, beszéd közben érttettem, hogy a' N. *Jász*, és *Kis-Kún* districtusok e' mostani törvénytelen Frantzia háborút érzékenyen szívekre vévén, annak mentől előbb lehető el fojtására, felségesen uralkodó N. Fejedelmünknek önkényeken való buzgó indulattyokból 600 rekrutákat, 's annyi lovakot ajánlottak, melly ajánlásnak fel segéllésére ezen városra is, igasságos fel olztás szerént, 10 rekrúta, 's annyi ló esvén, a' rekrutáknak fogadására a' nevezett város a' meg irt hólnapnak 12-dik napját a' verbung fel állítása mellett ki rendelte. Én ezt halván, magamban el tökéllettem meg várni, 's ki tapasztalni a' verbungnak módgyát, melly tapasztalásomnak rövideden való elő adását méltónak ítéltem lenni, hogy az úrnak meg irjam t. i. A' jelentett határ időre dél utáni egy óra tájban nagy számmal idősbb, 's fiatalabb, mind két rendbéli nem a' piatzon lévő vendégfogadóhoz egyben sereglett, 's ottan meg állapotott, égy órakor pedig a' ki rendelt verbung a' város udvarából illy móddal indúlt ki: u. m. A' verbung igazgatására rendelt két érdemes Tanátsosok leg elől menvén, nyomban utánnok vitetett a' zászló két fegyveresek között, mellyet követtek a' város egyéb érdemes Előjárói, 's több betsületes polgárjai, ezek után pedig négy értelmes musikusok pengették a' sziveket gyönyörködtető *Mársnak* iassú nótáját, és illy rendel a' vendégfogadó előtt el készült helyre érkezvén, leg ottan meg állottak, és nagy figyelmesség lévén, a' városnak fő Notáriussa a' sokasághoz ezen rövid, de fontos, és ébresztő beszédgyét tette:

Királyi szabadtsággal ékeskedő Kis-Kún *Majsa* helységének választott érdemes Előjárói, köz szabadtsággal bíró betsületes Polgár Társaim!

Mindnyájunknak tudni kelletik, kik *Kún*, és *Jász* vérből vettük származásunkot, hogy nagy emlékezetű vitéz Eleink ditsősségesen uralkodott 4-dik *Béla* királyunk alatt édes Magyar hazánkban le telepedvén, mindenkor fegyverrel szolgáltnak, el annyira, hogy több száz esztendeig háború idején a' király test-őrzői vóltanak, és ugyan ezen hiv szolgálattokat nemesi szabadsággal, és számos földbéli birtokokkal, mellyeknek nagy részében máig is békességesen élünk, meg ajándékoztattak, mind addig is azon tellyes szabadsággal birtak, miglen a' szerentsétlen *Mohácsi* ütközet után, édes Magyar Hazánk ezen alsó része a' keresztények ellenségétől egészen el foglaltatott, és vitéz eleink is a' reájok tódúlt teméntelen erőnek ellent nem álhatván, jobbára vitézi módon az hartzon el estenek, de nem kevesen rab-szija fűzetetvén, a' győzedelmeskedő pogányoknak sartzára is jutottanak. — Fel sem emelkedhetett nemzetünk régi dicsérete, valameddig ditső emlékezetű édes Anyánk *Mária Therésia* kégyelmes királynénk a' sok viszontagságokból reánk háromlott sérelmes ügyünket kegyes szível meg tekintvén, ősi szabadságainkat vissza nem adta, és újra fegyvereink által kívánta ditső hatalmát ragyogtatni; tellyesítettük is már több izben ezen vérünk ki ontásával fel vállalt kötelességünket, mellyel Fels. Fejedelmünknek tettését, 's tellyes meg elégedését mind annyiszor tapasztaltuk. Ezen okból indittatván tehát N. helységünk érdemes Előjárói ezen ősi szabadságunkot példázó, most újjonnan készített zászlónknak égyik lapjára katonáskodásunknak tizmerét, mint eggy jól el rendelt tábort, ilyen körül való irással:

*Vitéz Kún Eleink véreket ontották,
Midön szabadságink ajtaját fel nyitták;
Most is tehát ki hiv királyhoz, 's hazához,
Mutassa, hogy Kún szív vonnya a' zászlóhoz.*

örök emlékezet okáért arany betűkkel irattattak. Mivel pedig Sz. István első apostoli Magyar királyunk, az egész Magyar Országot az Isten anyjának, az általa úgy tisztelt Magyarok nagy asszonyának óltalma, és pártfogása alá ajánlotta, úgy N. helységünknek érdemes Előjárói is mind az egész N. helységet, mind pedig szabadságunk mellett fegyvert fogandó katonaságot ugyan azon Isten anyjának, mint Magyarok nagy asszonyának, 's pártfogójának óltalma és gondviselése alá, (a' mint ezen zászlónak második lapján arany betűkkel olvasni lehet ilyen esztendő számot is meg mutató versekkel:

*Szent István királyunk választott anyjának,
Örökké tenné kívánt koronánknak.*

*Kv n Malsal Vitéz azért Lóra kelni,
Pártfogásod alatt akar fegyvert fogni tellyes
buzgósággal ajánlyák, és bé mutattyák.*

Itten észre veheti minden igaz Kún vérből származott ifjú, a' kit tudniillik számosabb esztendeje a' fegyver fogástól nem tilalmaz, hogy valamint ditső Eleink szabadságainkat fegyver által nyert diadalmakkal mind szerzették, mind pedig óltalmazták: úgy a' késő maradék is ennek meg tartására, 's öregbítésére fegyver viseléssel köteles.

Azért nem is mondhatok égyebet, hanem a' mostan ditsőségesen uralkodó Fels. Római Császár, és Magyar Országai koronás Apostoli II. Ferentz kegyelmes királyunknak, a' Frantzia nemzet dühösködésének meg zabolázására bizonyítsuk meg régi Eleinkről reánk maradott hűségünket, olly képen, valamint tzipmeres zászlónkra fel jegyeztettük, hogy:

Most is tehát ki hív királyhoz, 's hazához,
Mutassa, hogy Kún szív vonnya e' zászlóhoz.

Ezen beszédnek bé végzésével égyik a' verbung igazgatására rendelt urak közül így szólott: Kedves atyámfiak, vitéz szabad Kún nemzet! Kitsoda tehát, a' ki virágzó bóldogságunknak állandóbbittásáért Fels. Urunk, kedves hazánk mellett fegyvert kíván fogni? és leg ottan két katonának született ifjak elől állván, kezet fogtak. Ekkor a' zászló fel üttetvén, elsőbben Fels. királyunkért, 2-szor Fels. hertzeg Palatinusunkért, 3-szor T. *Rákosi Boros Sándor* úrért, mint az 3 N. districtusok Palatinalis fő kapitányáért; 4-szer az 3 N. Districtusokért; 5-ször a' N. Kis Kún Megyebéli Tisztviselő urakért; 6-szor és végre a' közönség bóldogulásáért, égyfzersmind mellette fegyverre kelendő nagy szivű fiaiert égy-égy jó bórral tele pohár szépen ki fejezett jó kívánásokkal el köszöntettvén kiüresített, és mind annyiszor nagy öröm kiáltás töltötte bé az úttzakot. Ez így meg esvén, az ékes verbung nóta meg vonattatott, és kevés idő alatt 16 tot szemlélttem, kik égyik a' másikat rendes ékességgel felül múló gazda fiak nagy kedvel többen közülök szüléiknek, gyenge feleségeiknek el felejtése mellett *Márs* fiaivá változtak, kik egymást nyajassan bátoritván, némelly közülök így szólott: én a' katonaságtól nem félek, tsak azon gondolatom szomorit, hogyha ide haza talállok hagyattatni. Nó tsak el hiszem, hogy az illy el vállalkozottakból lesznek jó katonák, a' kik házokért 's tüzökért kellnek fegyverre. A' Jászoknak és Kúnoknak eredetekről ezen darabnak Tóldalékjában Nr. I. illő szóllanunk.